

Cinema espiritual

DÉU, NINGÚ NO L'HA VIST MAI: voler escoltar la seva veu és un radical desafiament a una societat que viu enmig d'una tirania de les imatges. Què afirmen dia i nit les pantalles que s'han convertit en el nostre horitzó? Que el que no és visible no existeix. Però el creient sap que el seu diàleg íntim amb una icona és velat, i qui dubta davant del testimoniatge del creient sap sovint en quina intimitat vedada arrela el seu diàleg. Al *Conte d'hivern*, el cineasta Eric Rohmer ens adreça una deliciosa paràbola: hi veiem Félicie que entra a l'església, veiem el seu rostre que mira, veiem la seva mirada que es transforma i, quan surt de l'església, seguim els seus passos per una vida renovada, plena d'esperança, oberta a l'encontre que sempre ha desitjat... Però, ¿què ha vist, dins l'església, Félicie? Quin gest li ha adreçat el Crist? O és un sant qui li ha parlat des d'un vitrall? O la Mare de Déu, qui li ha somrigut? ¿O només la llum filtrada del temple li ha transformat la mirada? Rohmer se t'acosta, a tu, espectador que vols saber què ha transformat la vida de Félicie, se t'acosta aquest cineasta savi que ha dedicat la vida sencera a narrar amb imatges, i et diu: «¿Que no ho saps, potser, que hi ha coses que no es poden filmar? Que no has après encara que hi ha realitats que només pots imaginar-les?»

Allò que no pot ser filmat, s'ha de mostrar amb imatges: aquest és el missatge de l'extraordinària collita de cinema espiritual de l'any 2011. Que els nostres cinemes hagin estrenat la corprenedora (i multipremiada) *Thérèse* amb vint-i-cinc anys de retard pot ser interpretat de moltes maneres, però és una invitació clara a visitar la santa de Lisieux també en el cinema. *L'arbre de la vida*, *Dels homes i els déus*, *La fi és el meu principi* o *Le Havre* són pel·lícules ben actuals que ens conviden a revisitar grans clàssics del cinema que els han fornint una tradició: Federico Fellini, Andrei Tarkovski, Krzysztof Kieślowski, Carl Theodor Dreyer... Dedicar un número de *Qüestions de Vida Cristiana* al cinema espiritual és, a més a més d'estar atents al present de la nostra cultura, una manera de reivindicar la vàlua del cinema com a via de coneixement espiritual en la pantalla global de la cultura contempo-

rània. Com conclou Marie-José Mondzain: «El cinema té avui una responsabilitat aclaparadora: o ens ajuda a viure tot compartint allò que és visible i la paraula, o es posa al servei de la idolatria d'allò que és visible i de la barbàrie.»

Enguany celebrem de múltiples maneres els cinquanta anys de l'inici dels treballs del Concili Vaticà II, que va ser un moment de conversió per a l'Església —i va donar ales a la nostra revista. Una de les maneres de celebrar-ho serà incloure en cada número de *Qüestions* del 2012 una entrevista —aquí, al teòleg Antoni Bentué— que ens il·lumini l'arrelament i la força actual de la tradició conciliar.